

PAPER DETAILS

TITLE: Ortaöğretim Kurumlarında Okul Güvenliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

AUTHORS: Adem Aslan, Mehmet Akif Helvacı

PAGES: 132-146

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3598323>

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA OKUL GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ¹

Adem ASLAN² M. Akif HELVACI³

ÖZET

Bu araştırmada ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul güvenliği konusundaki görüşleri incelenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin demografik özelliklerine göre okul güvenliğine yönelik görüşlerinde farklılık olup olmadığına da bakılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerine göre genel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmaya 2023-2024 eğitim öğretim yılında Uşak ilinde görev yapan kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olan 468 öğretmen gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırmada veriler kişisel bilgi formu ve Demirtaş (2007) tarafından geliştirilen “Okul Güvenliği Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 21.0 istatistik programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin tüm boyutlarda (“Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği”, “Okul Güvenliği”, “Öğrenci Güvenliği” ve “Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar”) orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin araştırmada ele alınan demografik değişkenler olan; cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre istatistiksel olarak farklılık göstermediği saptanmıştır. Başka bir ifade ile kadın ve erkek, farklı branşlarda bulunan farklı sürelerde mesleki kıdeme sahip, farklı okul türlerinde il veya ilçe merkezinde görev yapan öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşleri birbirlerine benzer düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul, Okul Güvenliği, Öğretmen

TEACHERS' OPINIONS ON SCHOOL SAFETY IN SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

ABSTRACT

In this study, the views of teachers working in secondary education institutions on school safety were examined. In addition, it was also examined whether there is a difference in teachers' views on school safety according to their demographic characteristics. According to quantitative research methods, 468 teachers working in Uşak province in the 2023-2024 academic year, who were determined by convenience sampling method, voluntarily participated in the study, which was carried out in the general survey model. The data were collected using a personal information form and the "School Safety Scale" developed by Demirtaş (2007). The data obtained were evaluated in computer environment through SPSS 21.0 statistical programme. As a result of the research, it was determined that teachers' views on school safety were at a moderate level in all dimensions ("Personal Safety of Teachers", "School Safety", "Student Safety" and "Activities for School Safety"). It was found that teachers' views on school safety did not differ statistically according to the demographic variables of gender, branch, professional seniority, type of school they work in and place of residence. In other words, it was concluded that the opinions of female and male teachers, teachers in different branches, with different periods of professional seniority, working in different school types in the province or district centre were at a similar level.

Key Words: School, School Safety, Teacher

Önerilen Atıf (ÖRNEĞİ):

Aslan, A. ve Helvacı M. A. (2023). Ortaöğretim kurumlarında okul güvenliğine ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi (ULED)/ International Journal of Leadership Training (IJOLT)*, 8(2), 1-17. TrDoi: <https://trdoi.org/10.26023458/uled.1404588>

^{1*} Birinci yazar tarafından hazırlanan, ikinci yazar danışmanlığında yürütülen makale ile aynı başlıklı yüksek lisans tezinin öncül çalışmasıdır.

^{2**} Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, adembeyaslan@gmail.com , ORCID No: 0000-0001-8045-7120

^{3**} Prof. Dr. Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi mehmetakif.helvaci@usak.edu.tr; ORCID ID: 0000-0003-2534-6561

1.PROBLEM DURUMU

İyi gelişmiş bir toplumun yaratılabilmesi, psikolojik açıdan güçlü ve sağlıklı bireylerin varlığını gerektirir. Bu amaçla birey yetiştirme ve geliştirme görevi okullara verilmiştir. Okulların yükümlülükleri, bireylerin eğitilmesini, toplum içinde uygun şekilde çalışabilmelerinin sağlanmasını ve onları ilgi alanlarına yönlendirmeyi kapsar. Ayrıca okullar sosyal kişiliğin edinilmesinde birincil mekân görevi görmektedir. Okullar bireyleri toplumun beklenti ve gereksinimlerine uygun olarak yetiştirirken aynı zamanda sosyalleşmelerini de sağlar (Şişman, 2004). Okulların amaçları çeşitlidir ve sürekli gelişen doğaları gereği varoluş amaçları çoğu zaman belirsizdir ve değişebilir (Aydın, 2000). Okulların amaçları çok yönlü olmasına rağmen eğitimsel amaçların yanı sıra hem örgütsel hem de yönetsel amaçlarının da olduğu ifade edilebilir. Bir okulun amacını düşünürken farklı yönlerini incelemek gerekir. Örgütsel açıdan bakıldığında okulun amacı varlığını sürdürmektir. İdari açıdan bakıldığında amaç, daha geniş bir kitleye verimli bir şekilde hizmet sunmaktır. Eğitim açısından amaç, öğrencilerde değiştirilmesi gereken davranışları belirlemek ve değiştirmektir. Geleneksel eğitim sistemi zaman içinde akademik başarının yanı sıra fiziksel, duygusal ve sosyal becerilerin edinilmesini de içerecek şekilde gelişmiştir. Bunun sonucunda toplumun okullardan beklentileri de değişmiştir. Okulların artık toplumun geleceğini şekillendirmede rol oynaması beklenmekte ve bu da artan taleplere yol açmaktadır (Başar ve Çetin, 2013).

Okulların istenilen hedeflere ulaşabilmesi için hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin rahat, huzurlu ve güvenli bir ortam oluşturmaları gerekmektedir. Böyle bir ortamın sağlanması, öğretmenlerin etkili eğitim vermesini teşvik etmekte ve sonuçta öğrenci başarısının artmasına neden olmaktadır. Güvenlik, başarıyı etkileyen çok önemli bir faktördür ve Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi, öğrencilerin öğrenmeye motive olmaları için kendilerini güvende hissetmeleri gerektiğini vurgulamaktadır. Kendini güvende hissetmeyen bireylerin hiçbir şekilde öğrenemeyebilecekleri düşünülmektedir (Işık, 2004). Bu nedenle okullarda güvenli bir ortamın sağlanması yalnızca öğrencilerin başarısını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda sağlıklı bir toplum oluşmasına da katkıda bulunur. Sonuç olarak okulların sağlıklı, verimli ve kaliteli eğitim verebilmesi için güvenli ve huzurlu bir ortam yaratmaya öncelik vermesi gerekmektedir (Kahraman, Şemin ve Uğurlu, 2019). Öğrencilerinin hem duygusal hem de fiziksel güvenliğini ve ayrıca okul topluluğuna dahil olan diğer bireylerin güvenliğini garanti altına almak okulların sorumluluğundadır. Bireyler korku, şiddet ve kaygıdan kurtulduklarında motive olma olasılıkları daha yüksektir. Güçlü motivasyon, bireyler için daha yüksek başarı seviyelerine ulaşmalarını sağlayacaktır (Karadaş ve Karaca, 2023).

Okullardaki güvenlik durumu çok yönlüdür ve çeşitli faktörleri kapsar. Bunlar arasında fiziksel ve duygusal şiddet, cinsel istismar, okulun yapısal tasarımı ve doğal afetlere yönelik önlemlerin yetersiz olması yer almaktadır (Işık, 2009; Verdugo ve Schinder, 2005; Memduhoğlu ve Taşdan, 2007; Özer ve Dönmez, 2007). Okul güvenliği kavramı, öğrencileri, öğretmenleri ve personeli okul binası içinde ve dışında meydana gelen şiddet içeren olaylardan, saldırgan davranışlardan ve olumsuz uygulamalardan korumayı içerir. Aynı zamanda öngörülemez olaylar ve acil durumlar karşısında güvenlik ve refahlarının sağlanmasını da içermektedir (Özer ve Dönmez, 2009).

Okullarda mevcut sorunlara genel olarak bakıldığında ele alınması gereken pek çok zorluğun olduğunu görüyoruz. Bu zorluklar arasında okul içinde veya okul bahçesindeki fiziksel kavgalar, hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin şiddet içeren davranışları, zorbalık ve saldırganlık örnekleri, sigara, uyuşturucu ve alkol kullanımı gibi madde kullanımı, hırsızlık ve hatta çetelerin oluşumu yer alıyor. Ayrıca öğrencilerin kesici-delici alet kullanması, okul bahçesine ateşli silah getirmesi gibi sorunlar da yaşanıyor. Diğer sorunlar arasında kaba dil kullanımı ve tehditlerin yanı sıra okul giriş ve çıkışlarının yetersiz kontrolü yer alıyor. Bu durumlar eğitim sürecini olumsuz etkileyerek hem öğretmenlerde hem de bu davranışlara tanık olan öğrencilerde kaygı ve korkuya neden olabilmektedir. Ayrıca bu durumların ortaya çıkması okul personelinin performansını etkileyebilmekte ve öğrencilerin akademik başarısını düşürebilmektedir (Brookmeyer, Fanti ve Henrich, 2006; Goldstein, Young ve Boyd, 2008).

Okul güvenliğinin bu kadar önemli olmasına karşın akademik açıdan araştırmacılar yeterli ilginin görmediği söylenebilir. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi'nde (2023) "okul güvenliği" anahtar kelimesi ile araştırma yapıldığında 27 tane araştırma yapıldığı görülmektedir. Yapılan bu lisansüstü çalışmaların ikisi doktora, 25'i ise yüksek lisans tezidir. Okul güvenliği ile ilgili yapılan ilk lisansüstü araştırma 2004 yılında Türkmen (2004) tarafından gerçekleştirilmiştir. "Güvenli okul" anahtar kelimesi ile arama yapıldığında ise birisi doktora, ikisi

yüksek lisans niteliğinde üç çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların içeriğine bakıldığında da okul güvenliğinin öğrenci başarısında ve öğretmenlerin etkililiğinde önemli bir unsur olduğu ve okul güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Okullarda güvenliğin sağlanması amacıyla öncelikle okul binalarının içinde ve dışında güvenli tehlikeye sokan durumların dikkatle incelenmesi ve bu sorunları hafifletmek için en etkili önlemlerin alınması gerekmektedir. Okulların hedeflerine ulaşabilmeleri için bu riskleri en aza indirmeleri zorunludur. İlgililere net sorumluluklar verilmesi ve olası sorunlara karşı önleyici tedbirlerin alınması, eğitimcilerin ve personelin performansının artırılması ve öğrencilerin başarısının sağlanması açısından önemlidir (Karal, 2011). Bu durum göz önüne alındığında, eğitim faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamak ve belirlenen hedeflere ulaşmak için okul güvenliğini tehlikeye atan faktörlerin araştırılması ve belirlenmesi hayati önem taşımaktadır. Bunun içinde öncelikli olarak okul güvenliğine ilişkin okulların önemli unsurlarından olan öğretmenlerin okul güvenliği konusunda görüşlerinin incelenmesi gerekli görülmüştür. Araştırmanın problem cümlesi: “Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlete bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul güvenliği konusundaki görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Uşak ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul güvenliği konusundaki görüşlerini belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği konusundaki görüşleri ne düzeydedir?
- 2- Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamındaki “öğretmenlerin kişisel güvenlikleri” konusundaki görüşleri cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- 3- Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamındaki “çalıştıkları okulun güvenliği” konusundaki görüşleri cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- 4- Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamındaki “öğrenci güvenliği” konusundaki görüşleri cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- 5- Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamındaki “okul güvenliğine yönelik yapılan çalışmalar” konusundaki görüşleri cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Örgün eğitim sisteminin bir parçası olan ortaöğretim sisteminin, kurumun hedefleri doğrultusunda sürdürülebilmesi için okulun güvenliği ve sağlığı büyük önem taşımaktadır. Güvenlikten yoksun bir ortaöğretim kurumunun eğitim paydaşları açısından verimsizliği kaçınılmazdır. Sonuç olarak okullarda güvenli ortamların oluşturulması gerekmektedir. Güvenli ortamın sağlanmasında:

- Tehlike ve riskleri bilmek ve kontrol etmek,
- Öğrencileri ve personeli ilgili riskler konusunda eğitmek,
- Sağlık ve güvenliği ilgilendiren durumlarda acil müdahaleyi kolaylaştıracak işlevsel bir iletişim ağı oluşturmak,
- Okullarla ilgili güvenlik ve sağlık iyileştirmelerinin artırılması,
- Okullar için güvenlik ve sağlık politikası belirlemek ve sağlıklı, güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak.

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin, öğretim sürecinde karşılaştıkları güvenlik sorunlarının belirlenmesi ve sorunlara pratik çözümlerin geliştirilmesinde bu araştırmanın önemli sonuçlar doğuracağı düşünülmektedir. Kuşkusuz okul güvenliği ile ilgili güncel sorunların farkına varılıp çözüme kavuşturulmaya çalışılması gelecekteki sorunların çözümünde deneyim sağlayacaktır. Eğitimin kalitesini olumsuz yönde etkileyen güvenlik sorunlarının nasıl ele alınacağına ortaya konulması, ortaöğretim kurumlarının verimliliği üzerinde de etkili olacaktır.

Bulguların, öğretmenlerin okuldaki güvenliğine ilişkin rollerini ve beklentilerini ortaya koyması, bunun yanında işe alım süreci öncesinde ve işe alım eğitimleri üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel araştırma yöntemlerine göre genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Genel tarama modeli; “Çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinden yapılan tarama düzenlemeleridir.” (Karasar, 2014).

2.2. Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, 2023-2024 eğitim öğretim yılında Uşak ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ortaöğretim kurumlarında görev yapan 1681 öğretmendir. Araştırmanın örneklemi ise evren içerisinde bulunan kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olan araştırmaya katılmayı gönüllü kabul eden 468 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğünü belirlenmesinde ilgili literatürde sonsuz evrende 384 kişinin evreni temsil edeceği belirtilmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004; Ural ve Kılıç, 2013). Bu kapsamda 384 kişi ve üzerine ulaşılması hedeflenmiş, 468 kişiden olumlu dönüş alınmıştır.

Bu araştırmanın örneklemi oluşturan öğretmenlerin demografik bilgilerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de sunulmuştur

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımları (N = 468)

Değişken		f	%
Cinsiyet	Kadın	240	51.3
	Erkek	228	48.7
Branş	Meslek Dersi Öğretmeni	192	41.0
	Kültür Dersi Öğretmeni	276	59.0
Kıdem	1-5 yıl	71	15.2
	6-10 yıl	80	17.1
	11-15 yıl	109	23.3
	16-20 yıl	77	16.5
	21 yıl ve üzeri	131	28.0
Okul Türü	Fen Lisesi	40	8.5
	Anadolu Lisesi	193	41.2
	Anadolu Meslek Lisesi	87	18.6
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	52	11.1
	Meslek Eğitimi Merkezi	43	9.2
	Özel Ortaöğretim Kurumu	53	11.3
Yerleşim Yeri	İl Merkezi	338	72.2
	İlçe Merkezi	130	27.8

Tablo 1’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin %51.3’ü kadın %48.7’i erkektir. Öğretmenlerin %41’i meslek dersi öğretmeni, %59’u kültür dersi öğretmeni olup kıdem bakımından dağılımı %15.2’i 1-5 yıl, %17.1’i 6-10 yıl, %23.3’ü 11-15 yıl, %16.5’i 16 yıl ve %28’ü 21 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türü bakımından %8.5’i Fen Lisesi, %41.2’i Anadolu Lisesi, %18.6’ı Anadolu Meslek Lisesi, %11.1’i Anadolu İmam Hatip Lisesi, %9.2’i Meslek Eğitimi Merkezi, %11.3’ü Özel Ortaöğretim Kurumu’nda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin %72.2’i il merkezinde ve %27.8’i ilçe merkezinde görev yapmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesinde Demirtaş (2007) tarafından geliştirilen “Okul Güvenliği Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin birinci bölümünde ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgi formu yer almaktadır. Bu form, öğretmenlerin görev, cinsiyet, mesleki kıdem, görev yaptığı okul türü, okulun bulunduğu yerleşim yeri şeklindeki sorulardan oluşmaktadır. Ölçeğin ikinci bölümünde ise 5’li likert tipinden 42 maddeden oluşan “Okul güvenliği hakkındaki görüş ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 4 alt boyuta ait toplam 42 maddeden oluşan bir veri toplama aracıdır. Araştırmada ölçeğin mevcut faktör yapısı kullanılmış, ancak güvenilirlik analizi tekrar edilmiştir.

Diğer taraftan bu araştırma kapsamında öğretmenlerinin okul güvenliği görüş anketinin alt boyutlarının güvenilirliği için hesaplanan Cronbach alfa katsayıları sırasıyla “kişisel güvenlik” alt boyutu için 0.76; “okulun güvenliği” alt boyutu için 0.95, “öğrenci güvenliği” alt boyutu için 0.93, “okulun güvenliği için yapılan çalışmalar” alt boyutu için 0.97 ve ölçeğin tümü için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı ise 0.98’dir. Bu değerler ölçeğin öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin incelenmesinde oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada veriler anket tekniği ile toplanmıştır. Anketin birinci bölümünde katılımcıların demografik bilgileri (cinsiyet, mesleki kıdem, okul türü vb.) yer almaktadır. Anketin ikinci bölümündeki öğretmenlerin okul güvenliği görüş anketinde yer alan 5’li likert tipindeki maddeler “1=Hiç Katılmıyorum”, “5=Tamamen Katılıyorum” şeklinde puanlanmıştır. Her bir alt boyuttaki puanlarının yüksekliği öğretmenlerin okul güvenliği konusundaki görüşlere daha çok katıldığını göstermektedir. Buna göre ölçek puanları 1.00-1.79 arası “Hiç”, 1.80-2.59 arası “Az”, 2.60-3.39 arası “Orta”, 3.40-4.19 arası “Oldukça” 4.20-5.00 arası “Tam” katılma düzeyini göstermektedir.

Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 21.0 istatistik programı aracılığı ile incelenmiştir. Öğretmenlerin demografik bilgilerinin incelenmesinde frekans ve yüzde istatistiklerinden, okul güvenliğine yönelik görüşlerinin incelenmesinde ortalama ve standart sapma analizlerinden faydalanılmıştır.

Ölçeğin alt boyutundan elde edilen puanların demografik değişkenler bağlamında bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü ANOVA testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular tablo halinde gösterilmiştir.

3. BULGULAR

Bu araştırma kapsamında ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Okul Güvenliği Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Okul Güvenliği Görüş Ölçeği	n	Ort.	SS	Katılımı Düzeyi
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Boyutu	468	2.68	1.01	Orta
Okul Güvenliği Boyutu	468	2.78	1.08	Orta
Öğrenci Güvenliği Boyutu	468	2.85	1.13	Orta
Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar Boyutu	468	2.81	1.14	Orta
Ölçeğin Tümü	438	2.80	1.01	Orta

Tablo 2’deki sonuçlara dikkate alındığında ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği ölçeğinin alt boyutları ve tümü bağlamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” ($\bar{X}=2.68$), “Okul Güvenliği” ($\bar{X}=2.78$), “Öğrenci Güvenliği” ($\bar{X}=2.85$) ve “Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar” ($\bar{X}=2.81$) alt boyutları bakımından ve ölçeğin tümü bakımından ($\bar{X}=2.80$) görüşlere “orta” düzeyde katıldıkları anlaşılmaktadır.

3.1. Öğretmenlerinin Okul Güvenliği Kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” Konusundaki Görüşlerinin Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” konusundaki görüşlerinin cinsiyet bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Kişisel Güvenlikleri Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutu	Erkek	228	2.75	1.04	466	1.349	.178
	Kadın	240	2.62	.99			

Tablo 3’de görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda kadın ($\bar{x}=2.75$, SS=1.04) ve erkek ($\bar{x}=2.62$, SS=.99) öğretmenlerinin “kişisel güvenlik” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = 1.349$, $p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Kişisel Güvenlikleri” konusundaki görüşlerinin branş bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Branş Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutu	Meslek Dersi Öğretmeni	192	2.65	1.05	466	-.597	.550
	Kültür Dersi Öğretmeni	276	2.70	.99			

Tablo 4’de görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda meslek dersi öğretmenleri ($\bar{x}=2.65$, SS=1.05) ve kültür dersi öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.70$, SS=.99) “kişisel güvenlik” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = -.597$, $p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Bakımından Dağılımı

Değişken	Mesleki Kıdem	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutu	1-5 yıl	71	2.77	1.05		
	6-10 yıl	80	2.60	1.00	1.559	.184
	11-15 yıl	109	2.50	.94		
	16-20 yıl	77	2.80	1.11		
	21 yıl ve üzeri	131	2.76	.99		

Tablo 5’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(2-463) = 1.559$, $p > .05$].

Öğretmenlerin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenlikleri” konusundaki görüşlerinin okul türü bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Okul Türü Bakımından ANOVA Sonuçları

Değişken	Okul Türü	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutu	Fen lisesi	40	2.86	1.26	1.879	.097
	Anadolu Lisesi	193	2.77	1.03		
	Anadolu meslek lisesi	87	2.47	.96		
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	52	2.51	1.07		
	Mesleki Eğitim Merkezi	43	2.59	.93		
	Özel Ortaöğretim Kurumu	53	2.83	.81		

Tablo 6’da görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin okul türü bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(5-462) = 1.879, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğretmenlerin Kişisel Güvenlikleri” konusundaki görüşlerinin yerleşim yeri bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Kişisel Güvenlikleri Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Yerleşim Yeri Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği Alt Boyutu	İl Merkezi	338	2.70	1.04	466	.686	.493
	İlçe Merkezi	130	2.63	.94			

Tablo 7’de görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda il merkezinde ($\bar{x}=2.70$, SS=1.04) ve ilçe merkezinde görev yapan öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.63$, SS=.94) “kişisel güvenlik” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = .686, p > .05$].

3.2. Öğretmenlerinin Okul Güvenliği Kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” Konusundaki Görüşlerinin Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” konusundaki görüşlerinin cinsiyet bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutu	Erkek	228	2.83	1.06	466	.983	3.26
	Kadın	240	2.73	1.09			

Tablo 8’de görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda kadın ($\bar{x} = 2.73$, SS=1.09) ve erkek ($\bar{x}=2.83$, SS=1.06) öğretmenlerinin “çalıştıkları okulun güvenliği” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = .983, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” konusundaki görüşlerinin branş bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Branş Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutu	Meslek Dersi Öğretmeni	192	2.80	1.11	466	.382	.703
	Kültür Dersi Öğretmeni	276	2.76	1.05			

Tablo 9’da görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda meslek dersi öğretmenleri ($\bar{x}=2.80$, SS=1.11) ve kültür dersi öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.76$, SS=1.05) “kişisel güvenlik” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = .382$, $p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Bakımından Dağılımı

Değişken	Mesleki Kıdem	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutu	1-5 yıl	71	2.83	1.07		
	6-10 yıl	80	2.76	1.07	1.146	.334
	11-15 yıl	109	2.61	1.04		
	16-20 yıl	77	2.93	1.18		
	21 yıl ve üzeri	131	2.82	1.04		

Tablo 10’da görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(2-463) = 1.146$, $p > .05$].

Öğretmenlerin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” konusundaki görüşlerinin okul türü bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Okul Türü Bakımından Dağılımı

Değişken	Okul Türü	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutu	Fen lisesi	40	2.99	1.20	.900	.481
	Anadolu Lisesi	193	2.85	1.14		
	Anadolu meslek lisesi	87	2.68	1.01		
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	52	2.71	1.00		
	Mesleki Eğitim Merkezi	43	2.61	.99		
	Özel Ortaöğretim Kurumu	53	2.72	.95		

Tablo 11’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin okul türü bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(5-462) = .900, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Çalıştıkları Okulun Güvenliği” konusundaki görüşlerinin yerleşim yeri bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için t -testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Yerleşim Yeri Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutu	İl Merkezi	338	2.76	1.09	466	-.767	.444
	İlçe Merkezi	130	2.84	1.03			

Tablo 12’de görüldüğü gibi yapılan t -testi sonucunda il merkezinde ($\bar{x}=2.76$, $SS=1.09$) ve ilçe merkezinde görev yapan öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.84$, $SS=1.03$) “çalıştıkların okulun güvenliği” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = -.767, p > .05$].

3.3. Öğretmenlerinin Okul Güvenliği Kapsamında “Öğrenci Güvenliği” Konusundaki Görüşlerinin Demografik Özelliklerine göre Karşılaştırılması

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” konusundaki görüşlerinin cinsiyet bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için t -testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Öğretmenlerin Öğrenci Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğrenci Güvenliği Alt Boyutu	Erkek	228	2.92	1.11	466	1.477	.140
	Kadın	240	2.76	1.15			

Tablo 13’de görüldüğü gibi yapılan t -testi sonucunda kadın ($\bar{x}=2.76$, $SS=1.11$) ve erkek ($\bar{x}=2.92$, $SS=1.15$) öğretmenlerinin “öğrenci güvenliği” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = 1.477, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” konusundaki görüşlerinin branş bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için t -testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 14’de gösterilmiştir.

Tablo 14. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Branş Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğrenci Güvenliği Alt Boyutu	Meslek Dersi Öğretmeni	192	2.80	1.18	466	-.671	.502
	Kültür Dersi Öğretmeni	276	2.87	1.09			

Tablo 14’de görüldüğü gibi yapılan t -testi sonucunda meslek dersi öğretmenleri ($\bar{x}=2.80$, $SS=1.18$) ve kültür dersi öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.87$, $SS=1.09$) “öğrenci güvenliği” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = -.671, p > .05$].

Öğretmenlerin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 15’de gösterilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerin Öğrenci Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Bakımından Dağılımı

Değişken	Mesleki Kıdem	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğrenci Güvenliği Alt Boyutu	1-5 yıl	71	2.84	1.08	1.455	.215
	6-10 yıl	80	2.80	1.09		
	11-15 yıl	109	2.64	1.13		
	16-20 yıl	77	2.95	1.23		
	21 yıl ve üzeri	131	2.96	1.12		

Tablo 15’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(2-463) = 1.455, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” konusundaki görüşlerinin okul türü bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Öğretmenlerin Öğrenci Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Okul Türü Bakımından Dağılımı

Değişken	Okul Türü	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Öğrenci Güvenliği Alt Boyutu	Fen lisesi	40	2.90	1.20	2.023	.074
	Anadolu Lisesi	193	3.01	1.13		
	Anadolu Meslek Lisesi	87	2.66	1.11		
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	52	2.65	1.01		
	Mesleki Eğitim Merkezi	43	2.61	1.13		
	Özel Ortaöğretim Kurumu	53	2.87	1.17		

Tablo 16’da görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin okul türü bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(5-462) = 2.023, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Öğrenci Güvenliği” konusundaki görüşlerinin yerleşim yeri bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için t-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17. Öğretmenlerin Öğrenci Güvenliği Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Yerleşim Yeri Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Öğrenci Güvenliği Alt Boyutu	İl Merkezi	338	2.83	1.19	466	-.437	.662
	İlçe Merkezi	130	2.88	.95			

Tablo 17’de görüldüğü gibi yapılan t-testi sonucunda il merkezinde ($\bar{x}=2.83, SS=1.19$) ve ilçe merkezinde görev yapan öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.88, SS=.95$) “öğrenci güvenliği” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = -.437, p > .05$].

3.4. Öğretmenlerinin Okul Güvenliği Kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” Konusundaki Görüşlerinin Demografik Özelliklerine göre Karşılaştırılması

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” konusundaki görüşlerinin cinsiyet bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutu	Erkek	228	2.85	1.13	466	.776	.438
	Kadın	240	2.77	1.15			

Tablo 18’de görüldüğü gibi kadın ($\bar{x} = 2.77$, SS=1.15) ve erkek ($\bar{x}=2.85$, SS=1.13) öğretmenlerinin “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = .776, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” konusundaki görüşlerinin branş bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Branş Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	n	$\bar{x}$	SS	sd	t	p
Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutu	Meslek Dersi Öğretmeni	192	2.78	1.19	466	-.515	.607
	Kültür Dersi Öğretmeni	276	2.84	1.10			

Tablo 19’da görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda meslek dersi öğretmenleri ($\bar{x}=2.78$, SS=1.19) ve kültür dersi öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.84$, SS=1.10) “okul güvenliğine yönelik yapılan çalışmalar” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = -.515, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” konusundaki görüşlerinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Bakımından Dağılımı

Değişken	Mesleki Kıdem	n	$\bar{x}$	SS	F	p
Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutu	1-5 yıl	71	2.97	1.16	2.251	.063
	6-10 yıl	80	2.62	1.18		
	11-15 yıl	109	2.63	1.02		
	16-20 yıl	77	2.96	1.27		
	21 yıl ve üzeri	131	2.91	1.10		

Tablo 20’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “okul güvenliğine yönelik yapılan çalışmalar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem bakımından anlamlı fark gösterdiği saptanmıştır [$F(2-463) = 2.251, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında okul güvenliği kapsamında “okul güvenliğine yönelik yapılan çalışmalar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin okul türü bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için tek yönlü ANOVA testi yapılmış ulaşılan sonuçlar Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Okul Türü Bakımından Dağılımı

Değişken	Okul Türü	<i>n</i>	$\bar{x}$	SS	<i>F</i>	<i>p</i>
Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutu	Fen lisesi	40	2.97	1.10	1.711	.131
	Anadolu Lisesi	193	2.96	1.17		
	Anadolu meslek lisesi	87	2.62	1.09		
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	52	2.63	1.03		
	Mesleki Eğitim Merkezi	43	2.71	1.23		
	Özel Ortaöğretim Kurumu	53	2.73	1.13		

Tablo 21’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA testi sonucunda ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin okul türü bakımından anlamlı fark göstermediği saptanmıştır [$F(5-462) = 1.711, p > .05$].

Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin okul güvenliği kapsamında “Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar” konusundaki görüşlerinin yerleşim yeri bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için *t*-testi yapılmış, ulaşılan sonuçlar Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22. Öğretmenlerin Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Yerleşim Yeri Bakımından T-Testi Sonuçları

Değişken	Branş	<i>n</i>	$\bar{x}$	SS	sd	<i>t</i>	<i>p</i>
Okul Güvenliğine Yönelik Yapılan Çalışmalar Alt Boyutu	İl Merkezi	338	2.81	1.17	466	.075	.940
	İlçe Merkezi	130	2.80	1.06			

Tablo 22’de görüldüğü gibi yapılan *t*-testi sonucunda il merkezinde ($\bar{x}=2.81, SS=1.17$) ve ilçe merkezinde görev yapan öğretmenlerinin ($\bar{x}=2.80, SS=1.06$) “okul güvenliğine yönelik yapılan çalışmalar” alt boyutu bakımından görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır [$t(466) = .075, p > .05$].

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışma okul güvenliği konusunda ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. 2023-2024 eğitim öğretim yılında Uşak ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ortaöğretim kurumlarında görev yapan 468 öğretmenin gönüllü olarak katıldığı araştırmadan ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmada öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşleri “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği”, “Okul Güvenliği”, “Öğrenci Güvenliği” ve “Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar” olmak üzere dört alt boyutta incelenmiştir. 5 üzerinden yapılan değerlendirmeye göre öğretmenlerin en olumlu görüşleri 2.85 ortalama ile “Öğrenci güvenliği”, en olumsuz görüşleri ise 2.68 ortalama ile “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği” boyutuna ilişkindir. Tüm boyutların aldığı sayısal değerler öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Literatürde yapılan araştırmalarda ise aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Börü vd. (2021) Diyarbakır'da gerçekleştirdikleri çalışmalarında öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Emerce vd. (2022) Malatya'daki ilkökul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmen ve okul yöneticileri üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmalarında, katılımcıların okul güvenliği algılarının boyutlara göre orta ve biraz katılıyor düzeyinde olduğu saptanmıştır. Akgün ve Başar (2016) yaptıkları araştırmada Uşak il ve ilçe merkezindeki okullarda okul güvenliğinin öğretmen görüşlerine göre yüksek düzeyde olduğunu bulmuşlardır. Aynı örneklem üzerindeki iki araştırma arasındaki farklılığın araştırmalarda kullanılan ölçeklerin farklılaşmasından kaynaklandığı değerlendirilmiştir.

Benzer bir çalışma Şabano (2023) tarafından yapılmış ve Uşak ilindeki ilkökul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin okul güvenliği konusundaki görüşleri incelenmiştir. Bu araştırmada katılımcılar, yapmış olduğumuz araştırmamızdan farklı olarak tüm boyutlarda okul güvenliğine yönelik olumlu görüş bildirmişlerdir. Aynı ilde yapılan iki çalışmada farklı sonuçlara ulaşılmasının nedeninin Şabano'nun (2023) araştırmasını ilkökul ve ortaokullarda görev yapan öğretmen ve yöneticiler üzerinde yapması, kendimizin yapmış olduğu araştırmanın ise sadece ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiş olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmada öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşleri demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu kapsamda öğretmenlerin cinsiyet, branş, mesleki kıdemi, çalışmakta olduğu okul türü ve yerleşim yeri değişkenlerine göre okul güvenliği ölçeğinden aldıkları puanların istatistiksel olarak farklılaşıp farklılaşmadığı sorgulanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre "Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği", "Okul Güvenliği", "Öğrenci Güvenliği" ve "Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar" boyutlarına yönelik görüşleri farklılık göstermemektedir. Başka bir ifade ile kadın ve erkek öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlere sahiptirler. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında araştırma bulgularımızı destekleyen ve desteklemeyen araştırma sonuçlarına ulaşıldığı görülmektedir. Demirtaş (2007), Bahçi (2014) ve Akgün ve Başar (2016) erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre okul güvenliği konusundaki görüşlerinin daha olumlu olduğunu saptamışlardır. Erçek (2018), Barış (2018) ve Uluğ (2015) ise bizim araştırma bulgularımızı destekleyen şekilde öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşmışlardır. Ulaşılan bu sonuçlara göre öğretmenlerin cinsiyetlerinin okul güvenliğine yönelik görüşlerin değerlendirilmesinde belirleyici bir değişken olmadığı, farklı yerlerde yapılan araştırmalarda kadın ve erkek öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik benzer görüşlerde olabildikleri gibi farklı görüşlerde olabilecekleri söylenebilmektedir.

Öğretmenlerin branşlarına göre "Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği", "Okul Güvenliği", "Öğrenci Güvenliği" ve "Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar" boyutlarına yönelik görüşleri farklılık göstermemektedir. Başka bir ifade ile farklı branşlardaki öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlere sahiptirler. Literatürde yapılan araştırmalarda araştırma bulgumuzu destekleyen şekilde Geyin (2007), Yorulmaz (2015) ve Demirtaş (2007) öğretmenlerin branşlarına göre okul güvenliğine yönelik görüşlerinin istatistiksel açıdan farklılık göstermediğini belirlemişlerdir. Ancak öğretmenlerin branşlarına göre okul güvenliğine yönelik görüşlerinin farklılık gösterdiği araştırma sonuçlarına da ulaşılmaktadır (Bahçi, 2014; Mihçi, 2018).

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre "Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği", "Okul Güvenliği", "Öğrenci Güvenliği" ve "Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar" boyutlarına yönelik görüşleri farklılık göstermemektedir. Başka bir ifade ile farklı sürelerde mesleki kıdeme sahip öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlere sahiptirler. Literatürde yapılan araştırmalarda da araştırma bulgumuzla örtüşen şekilde Demirtaş (2007), Uluğ (2015) ve Akgün ve Başar (2016) öğretmenlerin kıdemlerine göre okul güvenliğine yönelik görüşlerinin istatistiksel olarak farklılık göstermediğini saptamışlardır. Diğer taraftan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre okul güvenliğine yönelik görüşlerinde istatistiksel olarak farklılık gösteren araştırma bulgularına da ulaşılmaktadır (Kelling, 2006; Erçek, 2018; Barış, 2018; Şabano, 2023).

Öğretmenlerin çalışmakta oldukları okul türüne göre "Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği", "Okul Güvenliği", "Öğrenci Güvenliği" ve "Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar" boyutlarına yönelik görüşleri farklılık göstermemektedir. Başka bir ifade ile farklı okul türlerinde görev yapan öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlere sahiptirler. Literatürde yapılan araştırmalara bakıldığında ise araştırma bulgumuzdan farklı olarak okul türüne göre katılımcıların okul güvenliği algısının farklılaştığı yönünde bulgulara ulaşıldığı görülmektedir (Uluğ, 2015; Gümüş vd. 2023). Ancak adı geçen her iki araştırmada okul yöneticileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Farklılığın bundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmenler örnekleminde yapılan araştırmalarda okul türünün ele alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Öğretmenlerin görev yaptıkları yerleşim yerine göre “Öğretmenlerin Kişisel Güvenliği”, “Okul Güvenliği”, “Öğrenci Güvenliği” ve “Okul Güvenliği için Yapılan Çalışmalar” boyutlarına yönelik görüşleri farklılık göstermemektedir. Başka bir ifade ile il merkezi ve ilçe merkezinde görev yapan öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlere sahiptirler. Araştırma sonucumuzla benzer şekilde Akgün ve Başar (2016) araştırmalarında öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşlerinin yerleşim yerine göre farklılık göstermediğini belirlemişlerdir. Emerce vd. (2022) araştırmalarında yerleşim yerine göre tüm boyutlarda katılımcıların okul güvenliği algılarının farklılık gösterdiğini saptamışlardır.

Araştırmada Uşak ilindeki ortaöğretim kurumlarında okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu öğretmen görüşlerine göre ortaya çıkmıştır. Okul güvenliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Öğretmenler kendilerini daha güvende hissettikleri okullarda, görevlerini daha iyi yerine getirebilirler. Bu durum öğrenci başarısına pozitif yönde yansıtacaktır.

Öğretmenlerin demografik özelliklerine göre okul güvenliğine ilişkin görüşlerinde farklılık olmadığı görülmüştür. Demek ki farklı demografik özellikteki öğretmenler okul güvenliği konusunda benzer görüşlerdedirler. Bu durum okul güvenliğine yönelik görüşlerin öğretmenlerin demografik özelliklerinden bağımsız olduğunu göstermektedir. Buradan tüm ortaöğretim kurumlarının güvenlik konusunda benzer düzeylerde olduğu ve bu konuda alınan önlemlerin öğretmenleri tatmin edici düzeyde olmadığı söylenebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı, okul güvenliği konusunda uygulamada ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerle birlikte güvenlik personeli istihdamını gerçekleştirerek çalışanların kendilerini güvende hissetmelerine katkı sağlayabilir. İçişleri Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında işbirliği protokolleri imzalama, ortak çalışma kurulları oluşturma, gerekli önlemlerin ivedilikle alınması için birlikte hareket etme gibi adımların da atılabilir. Bunun yanı sıra, güvenlik kulübelerinin oluşturulması, güvenlik personelinin iş konusunda gelişimine katkı sağlayacak eğitimlerin periyodik olarak düzenlenmesi, güvenlikle ilgili iş süreçlerinin belirlenmesi ve gelen ziyaretçilerin giriş çıkış kayıtlarının yapılması da güvenliğin sağlanmasına katkı verecektir. Ayrıca okul güvenliğini artırmaya yönelik milli eğitim müdürlüğü, emniyet müdürlüğü, okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler, okul aile birliği gibi diğer paydaşlar birlikte daha etkili önlemler almaya yönelik kararlar alarak hayata geçirebilirler. Okul binasında ve çevresinde, güvenliğe zarar verecek yanıcı, patlayıcı gibi tehlikeli maddelerin saklanması ve depolanmasına müsaade edilmemelidir.

Okul içerisinde kullanılan çeşitli kimyasallar (laboratuvar kimyasalları, temizlik malzemeleri vb.) herkesin rahatlıkla ulaşabileceği yerlerde olmamalı, bunları kullanan çalışanların eğitimlerinin düzenli olarak verilmesi sağlanmalıdır.

Okulların güvenliği konusunda, toplumun olumsuz algısına sebebiyet verecek yazılı medya ve görsel medya haberlerine fırsat verilmemelidir. Bu anlamda okul güvenliği konusunda olumlu algının sağlanması için yazılı medyanın ve görsel medyanın desteği alınmalıdır. Böylelikle daha katılımcı bir anlayışla okulların güvenliğinin artırılacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgün, S., & Başar, M. (2019). Okul güvenliğine ilişkin yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 131-151.
- Aydın, M. (2000). *Eğitim yönetimi*. Ankara: Hatiboğlu Yayınevi, 155.
- Bahçi, C. (2014). *İlköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin okul güvenliğine yönelik görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Barış, A. (2018). *Okul yöneticilerinin okul güvenliğine ilişkin algılarının değerlendirilmesi: Kastamonu ili örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu
- Başar, M., ve Çetin, Ö. (2013). İlk ve ortaöğretim öğrencilerinin zorba davranışlara başvurma düzeyleri bu davranışları öğrenme ortamları üzerine bir araştırma. *NWSA- Education Sciences*, 8(4), 471-488.
- Börü, A., Tazecan, F., Toprak, M. & Tazecan, F. (2021). Okul güvenliğine ilişkin öğretmen algı düzeylerinin incelenmesi, *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 7(45), 2063-2070.
- Brookmeyer, K. A., Fanti, K. A., & Henrich, C. C. (2006). Schools, parents, and youth violence: A multilevel, ecological analysis. *Journal of clinical child and adolescent psychology*, 35(4), 504-514.
- Demirtaş, İ. Y. (2007). *İlköğretim okullarında görev yapan yönetici öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin rol beklentileri*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Emerce, A., Şahin, M. S., Telli, N., & Timur, Şaban. (2022). Okul yöneticileri ve öğretmen algılarına göre okul güvenliği. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 16, 26–50. <https://doi.org/10.51293/socrates.204>
- Erçek, M., K. (2018). *Ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul güvenliğine ilişkin algılarının örgütsel güven mesleki bağlılıkları üzerindeki etkisi*. (Doktora Tezi). Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Goldstein, S. E., Young, A., & Boyd, C. (2008). Relational aggression at school: Associations with school safety and social climate. *Journal of youth and adolescence*, 37, 641-654.
- Gümüş, İ., Özkul, S., Coşkun, T., İlhan, O. K. A. N., Erdoğan, F. R., & Kurt, H. H. (2023). Okul güvenliğine ilişkin olarak okul müdürlerinin değerlendirmelerinin analizi. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 9(25), 95-106.
- Işık, H. (2004). Okul güvenliği: kavramsal bir çözümleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 164, 1-10.
- Işık, H. (2009). Okul güvenliğinin boyutlarına ilişkin kavramsal bir analiz. *İlköğretim Eğitimci Dergisi*, 25, 26-31.
- Kahraman, H., Şemin, F. K., & Uğurlu, C. T. (2019). Okul güvenliği: Türkiye’de basına yansıyanlar/school security: reflected to the press in Turkey. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(1), 392-408.
- Karadaş, H., & Karaca, F. (2023). Almanya ve Türkiye'deki okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının karşılaştırılması. *Journal of Academic Social Science Studies*, 16(96), 441-472
- Karal, D. (2011). *Korkmadan öğrenmek: Okul ve okul çevresi güvenliği*. Uşak Sosyal Araştırmalar Merkezi, Uşak.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel yayın
- Kelling, I. K. (2006). *Elementary teacher perceptions of school violence: safe school elements and responsibility*. (Doctoral Dissertation). University of Southern California
- Memduhoğlu, H. B. ve Taşdan, M. (2007). Okul ve öğrenci güvenliği. *Çukurova Üniversitesi Dergisi*, 3(34), 69-83.
- Mihçi, M. (2018). *Güvenli okula ilişkin öğretmen görüşlerinin bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özer, N. & Dönmez, B. (2013). Güvenlik kameraları okul güvenliği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 437-448.
- Şabano, S. (2023). İlkokul ve Ortaokullarda Okul Güvenliğine İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri (Uşak İli Örneği). *Akademik İzdüşüm Dergisi*, 8(1), 280-311.
- Şişman, M. (2004). *Öğretmenliğe giriş (7. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Uluğ, G. (2015). *Ortaokul liselerde görev yapan okul müdürlerinin okul güvenliğine ilişkin rolleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2013). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Verdugo, R. R., & Schneider, J. M. (2005). School quality, safe schools: An empirical analysis. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 3(1), 96-117.
- Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (2023). 14 Aralık 2023 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> ulaşılmıştır.
Türkmen, M. (2004). Ortaöğretim kurumlarında okul güvenliği ile ilgili yaşanan sorunlar. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.